

19. maj 2010

Til miljøminister Karen Ellemann og fødevareminister Henrik Høegh,

Regeringens akvakulturudvalg har den 11. maj afsluttet sit arbejde, og jeg sender hermed udvalgets anbefalinger til jer.

Der spises mere fisk verden over samtidig med, at det vilde fiskeri er stagnerende. Fisk er en meget økonomisk og miljømæssigt konkurrencedygtig produktion af animalsk protein, og fisk er sundhedsmæssigt en meget gunstig proteinkilde.

En voksende verdensbefolkningens stigende forbrug af fisk kan kun imødekommes gennem fiskeopdræt i akvakulturen, som derfor også er verdens hurtigst voksende fødevarerhverv.

Anbefalingerne lægger på den baggrund op til en dobbelt gevinst:

- At skabe baggrund for en vækst i dansk akvakulturs produktion, konkurrenceevne og eksport.
- At sikre en reduceret miljøpåvirkning fra erhvervet og dermed et markant bidrag til et bedre vandmiljø.

Anbefalingerne indeholder overordnet set forslag om at indføre en mere hensigtsmæssig regulering af erhvervet med udgangspunkt i miljømål og med udlederkrav og omsættelige kvælstofkvoter.

Dermed kan man forlade den hidtidige ufleksible og ineffektive regulering på basis af foderkvoter og detaljerede forskrifter for produktionsanlæggenes indretning. En regulering, som ifølge Fødevareøkonomisk Institut har bremset væksten i erhvervet på trods af politiske målsætninger om vækst og gentagne initiativer og handlingsplaner i Danmark og EU – oven i købet uden at komme miljøet til gode.

Gennem miljømål for de enkelte vandområder og udlederkrav til akvakulturanlæggenes kan miljøhensynene varetages præcist og målrettet.

Samfundsøkonomisk vil det være en gevinst, at der indføres individuelt omsættelige kvælstofkvoter. Det vil betyde, at fiskeopdrætterne kan handle indbyrdes med disse kvoter eller med landmænd og andre udledere uden at belaste miljøet.

Udvalgets anbefalinger vil stimulere en teknologiudvikling på ferskvandsdambrugene, som har vidtrækkende miljømæssige perspektiver:

- Spærringer i vandløb vil i stort tal forsvinde, og der sikres en fri vandføring og faunapassage.
- De nye anlæg vil have en høj grad af rensning af vandet og dermed minimere problemer med udledning af kvælstof, fosfor og organisk materiale, samtidig med at der gøres en stor indsats for at nedbringe de miljømæssige konsekvenser af brugen af medicin- og hjælpestoffer.
- For havbrugenes vedkommende lægges der op til at arbejde frem mod en kvælstof-neutral produktion.

I det omfang en igangsætning af denne udvikling er betinget af en samlet større kvælstofkvote til erhvervet, forudsætter udvalget, at denne kvælstofkvote findes i andre sektorer, så de overordnede målsætninger for forbedring af vandmiljøet opretholdes.

Udvalgets anbefalinger er helt i overensstemmelse med regeringens principper for bæredygtig udvikling:

- Markedet skal rumme incitamentter til miljøvenlig adfærd
- Vi skal anvende markedsbaserede løsninger, og de steder, hvor markedet ikke alene kan sikre en bæredygtig udvikling, skal vi justere markederne præcist og med omtanke, så de erhverv, der tænker innovativt og bæredygtigt, kan se en reel fordel af det
- Vi har en pligt til at anvende verdens begrænsede ressourcer omkostningseffektivt og investere indsatsen der, hvor afkastet for samfundet er størst.

Den foreslåede nye model for forvaltning af dansk akvakultur kan forhåbentligt også tjene som model for ny og tidsvarende forvaltning mere generelt både i Danmark og EU. En model som evt. kan inspirere til en modernisering af forvaltningen i andre sektorer.

Om processen i udvalgets arbejde og om det videre arbejde:

Der forestår nu et arbejde med at udforme et bedre administrationsgrundlag, især mht. medicin- og hjælpestoffer. Og der skal udarbejdes nye dambrugs- og havbrugsbekendtgørelser og nye lokaliseringsplaner.

Der opfordres til at bevare og videreføre det tillidsfulde samarbejde mellem parterne i udvalget i det fortsatte arbejde med at udmønte anbefalingerne.

Det skal understreges, at det er enigt udvalg, som står bag alle de centrale anbefalinger.

Arbejdet i akvakulturudvalget har båret præg af en stor enighed om at finde fælles løsninger til gavn for alle parter og interesser, og samlet set har der været tale om en meget konstruktiv proces.

Anbefalingerne oversendes hermed til jer og regeringen med håbet om en konstruktiv politisk proces i arbejdet med at realisere udvalgets forslag.

Med venlig hilsen

Jørn Jespersen

Formand for akvakulturudvalget.